

TERMÍN: 11.09.2021

xx30820xx
Recenzia A
Dominik Pindes
dominik.pindes@justice.sk

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Dominik Pindes**NÁZOV MATERIÁLU: **Blízka pomoc sa ráta: Vplyv dostupnosti Centier právnej pomoci na bankrotovosť**TYP VÝSTUPU*[1]: **Analýza**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - Inštitút sociálnej politiky**AUTORI/KY: **Štefan Domonkos, Kristína Hrehová;**

SPOLUAUTORI/KY: - - ; - - ; - - ; - -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **2****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Úvodná strana	Formálna úprava – Poďakovanie n samostatnú stranu a nadpis „Zhrnutie“ presunúť na príslušnú stranu nad text so zhrnutím	Formálna úprava práce.	Zapracované, pozri str. 1-2 V revidovanej verzii.
2	Zhrnutie	Stanovisko "Lepšia geografická dostupnosť CPP zvyšuje priemerný	V texte pripomienky.	Ďakujeme za pripomienku. Formuláciu v zhrnutí na

		<p>počet osôb podstupujúcich osobný bankrot." je vzhľadom na počet premenných, ktoré vstupujú do hodnotenia, príliš všeobecná a navodzuje dojem o jedinom faktore, ktorý vplýva na počet oddlžených osôb. Osobne sa prikláňam k formulácii, v ktorej upozorníme na fakt, že viacero faktorov sa javí ako tie, ktoré ovplyvňujú počet oddlžených osôb.</p>		<p>str. 3 sme prepísali zhruba takto: „Po fixovaní ostatných relevantných premenných (napr. miera nezamestnanosti, prevalencia marginalizovaných komunit), lepšia geografická dostupnosť CPP zvyšuje priemerný počet osôb podstupujúcich osobný bankrot. Tento efekt blízkosti CPP je teda jedným z vecne aj štatisticky významných faktorov ovplyvňujúcich početnosť osobných bankrotov.“</p>
3	Príloha č. 1 (str. 17)	<p>Aké sú konkrétne socioekonomické charakteristiky obcí (taxatívne), ktoré vstupujú do vzorca?</p>		<p>Do vzorca vstupujú premenné uvedené v prvom stĺpci v tabuľke 1. (strana 13) : ide o sociálne, geografické a ekonomické charakteristiky obce. Informácia doplnená na str. 19 v revidovanej verzii.</p>

4	Strana 5	Bola pri hodnotení dostupnosti zohľadnená aj zadlženosť obyvateľstva v jednotlivých regiónoch?	V rámci prebiehajúcich prác na analýze oddlženia fyzických osôb v SR sme na regionálnej úrovni identifikovali veľké rozdiely v zadlženosti, mohlo by to mať tiež vplyv na počet osobných bankrotov v rámci jednotlivých regiónov.	Pri analýze sme pri výpočte odhadovanej vzdialenosti zohľadnili podiely dlžníkov na obyvateľstve v obci, taktiež mieru exekúcie a rizikovosť z hľadiska solventnosti domácností z prieskumu realizovaného Národnou bankou SR. Pozri Tabuľku 1 na str. 13 v revidovanej verzii.
5	Príloha č. 1 (str. 17)	Práca je orientovaná prevažne na geografické činitele, absentujú ďalšie vplyvajúce faktory ako napr. osвета. CPP ako jednu zo základných činností osvetu a informovanosť verejnosti. Táto činnosť jednotlivých pobočiek CPP môže mať zásadný vplyv na počet oddlžených osôb. Navrhujeme pozrieť sa na objem a čerpanie finančných prostriedkov alokovaných jednotlivým pobočkám za účelom informovania verejnosti o poskytovaných službách resp. iným spôsobom túto veličinu zmerať.		Ďakujeme za pripomienku. Takéto rozšírenie má dva vážnejšie praktické problémy: centier je pomerne málo a variácia v tejto premennej nemusí byť dostatočne veľká na to, aby sa dal štatistickými metódami kredibilne odhadnúť efekt. Zároveň niektoré kancelárie a pracoviská siete CPP začínali svoju činnosť neskôr, iné zas skôr, takže aj tento faktor by musel byť zvlášť zohľadnený.

				<p>Ešte nad rámec týchto otázok by bolo pre nás dôležité aj to, aby boli dáta o vynaložení prostriedkov na mesačnej alebo aspoň kvartálnej báze. Máme za to, že riešenie týchto praktických problémov by bolo v podstate dosť materiálu na ďalšiu samostatnú štúdiu. Odhliadnuc od vyššie spomenutých prekážok, v závere revidovanej verzie sme v nadväznosti na Vašu pripomienku upozornili na to, že osвета zo strany CPP je pravdepodobne dôležitý faktor, ktorý môže mediovať aj vplyv geografickej dostupnosti (bližšie pozri str. 17 revidovanej verzie).</p>
6	Strana 14	Máte zámer v nadchádzajúcom čase prácu rozšíriť o hodnotenie ďalších vplyvajúcich činiteľov?		<p>Čo sa týka ďalších faktorov, naša analýza zatiaľ nezohľadňuje dôležitosť osветы (odpoveď na pripomienku</p>

				5) a máme plán nadviazať na túto štúdiu analýzou, ktorá bude skúmať individuálne dáta (na úrovni konkrétnych osôb) a ich trajektóriu na trhu práce.
7	Strana 13	<p>Zvažovali ste na hodnotenie cestnej dostupnosti a dostupnosti hromadnou dopravou použiť rovnakú metodiku alebo existovali obmedzenia pre aplikáciu rovnakého prístupu?</p> <p>Dostupnosť cestnou dopravou je meraná v km a hromadnou dopravou v časových jednotkách.</p>		<p>Žiaľ, nie je možné to zjednotiť, nakoľko matice, ktoré sme dostali od ministerstva dopravy, sú v týchto rôznych jednotkách. Kilometrová vzdialenosť sa nedá prerátať napr. na čas prestupu medzi rôznymi spojmi. Km vzdialenosť je dôležitá pri cestovaní osobným autom / bicyklom / pešo, čas je dôležitejší pri cestovaní hromadnou dopravou. To, čo vnímame ako dôležité, je fakt, že obidva prístupy vedú k rovnakému hlavnému záveru, a síce že fyzická dostupnosť CPP, či už meraná cez cestnú vzdialenosť, alebo</p>

				cez čas strávený cestou v hromadnej doprave, je dôležitý faktor pri prevalencii úpadkov FO. Pozri str. 22 revidovanej verzie.
8				
9				
10				

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Autori v úvode práce dobre zadefinovali účel a cieľ práce, preto je čitateľovi od úvodu jasné, kam autori smerujú a čo chcú analýzou hodnotiť. Materiál vykazuje definičné znaky analýzy určené metodikou Odborno-metodickej komisie. Formálna stránka analýzy spĺňa stanovené formálne a štylistické štandardy. Prácu vnímam ako hodnotný materiál zaoberajúci sa vzťahom medzi geografickou dostupnosťou pobočky CPP a počtom osôb uchádzajúcich sa o poskytnutie právnej pomoci v konaní o oddĺžení. Okrem hodnotenia tohto konkrétneho vzťahu pomenovali ďalšie faktory, ako napríklad miera nezamestnanosti, prevalencia marginalizovaných komunít a osвета, ktoré buď čiastočne hodnotia alebo odporúčajú na dopracovanie v ďalších analýzach. Limitom analýzy sa javí byť dostupnosť dát vo vybraných oblastiach. Analýza má predpoklady byť v budúcnosti podkladom pre tvorbu politiky rezortu spravodlivosti súvisiacej s umiestnením pobočiek CPP alebo ako dobrý podnet pre ďalšiu analytickú činnosť. Autori potvrdili hypotézu, čo v úvode zhrnuli aj autori slovami: „...efekt blízkosti CPP je teda jedným z vecne aj štatisticky významných faktorov ovplyvňujúcich početnosť osobných bankrotov.“ Autori pracovali s vhodnými odbornými materiálmi a literatúrou, prejavili dobrú znalosť a orientáciu v problematike a v neposlednom rade pochopiteľným spôsobom ozrejmili problematiku.

Analýzu odporúčam na zrecenzovanie.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.